

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.156/2016/6. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. szeptember 4. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt **I.r.** vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. november 8. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.695/2016. számú ítéletét megváltoztatja.

I.r. és **II.r.** vádlottakat az ellenük hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmenti.

Az elsőfokú eljárás során felmerült 5.000,- (ötezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, amelyet a katonai ügyész, **I.r.** vádlott és védője a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthet be.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. november 08-án kihirdetett 42(II.)Kb.695/2016. számú ítéletével **I.r.** és **II.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütköző hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében és ezért a vádlottakat - külön-külön - 1 évi és 6 hónapi - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre, 50 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 50.000 forint pénzbüntetésre és lefokozásra ítélte. Rendelkezett végrehajtás esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, valamint a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész az ítéletet mindkét vádlott tekintetében tudomásul vette. **I.r.** vádlott és védője az ítéletet ugyancsak tudomásul vették. **II.r.** vádlott az ítéletet tudomásul vette, védője három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőben fellebbezést jelentett be a büntetés enyhítése érdekében.

I.r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet 2016. november 08-án jogerőre emelkedett és a fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1149/2016/1. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg és a **II.r.** vádlott cselekményét a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés I. fordulat a./ pont, aa./ alpontja szerint minősülő

kötelességszegéssel elkövetett hivatali vesztegetés elfogadása büntetnének minősítse, egyebekben az ítéletet hagyja helyben. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bizonyítékokat megvizsgálta, a tényállást helyesen állapította meg, az felülbírálatra alkalmas. Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét is teljesítette, okszerűen következtetett a II.r. vádlott bűnösségére, részben tévedett azonban a korrupciós bűncselekmény minősítésekor. Az irányadó tényállás alapján ugyanis a II.r. vádlott a társával azért fogadta el a jogtalan előnyt, hogy a közlekedési szabálysértést elkövető, intézkedés alá vont védelmi tiszt gépjárműve ideiglenes forgalomba tartási engedélyének és ideiglenes forgalmi rendszámának bevonásától eltekintsen, amely el is maradt. A jogtalan előnyért a mulasztásban megnyilvánuló kötelességszegés már ezzel a magatartással megvalósult, amelyen nem változtat az a tény sem, hogy utóbb a vesztegetési pénzt a vádlottak visszaadták. Egyebekben az elsőfokú bíróság helyesen értékelte az enyhítő és súlyosító körülményeket, és a II. r. vádlottal szemben törvényesen szabott ki végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetést. Vonatkozásában sem a pénzbüntetés, sem a lefokozás nem mellőzhető, ezért az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezés nem vezethet eredményre.

A II.r. vádlott védője csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását. Indítványozta, hogy a II.r. vádlott bűnösségét a másodfokú bíróság bűnsegédként elkövetett, a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütköző hivatali vesztegetés elfogadása büntetésében mondja ki, a főbüntetés mértékét alacsonyabb időtartamban állapítsa meg és mellőzze a lefokozás alkalmazását.

A másodfokú nyilvános ülésen a II.r. vádlott védője perbeszédében lényegében az írásbeli fellebbezésében írtakat tartotta fenn, ennek megfelelően a minősítés megváltoztatását és hozzá kapcsolódóan a büntetés enyhítését kérte.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez.

A Fővárosi Ítélető Tábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta. Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a szükséges és elégséges bizonyítékokat számba vette, értékelte. A vádlottak bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást tettek. Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson is megtekintette a hang- és videófelvételt és az általa ismertetett iratok alapján - amelyek a vádlottak bűnösségét támasztották alá - terhelő történeti tényállást állapított meg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a logika szabályai szerint értékelte a bizonyítékokat, indokolási kötelezettségének eleget tett. Ugyanakkor tévedett, amikor megállapította a korrupciós bűncselekmény elkövetését a vádlottak terhére.

A II.r. vádlott és védője által az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezés a Fővárosi Ítélető Tábla Katonai Tanácsának álláspontja szerint más okból alapos.

A Btk. 4. § (1) bekezdése értelmében bűncselekmény az a szándékosan, vagy - ha e törvény a gondatlan elkövetést is büntetni rendeli - gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre e törvény büntetés kiszabását rendeli. A (2) bekezdés szerint társadalomra veszélyes cselekmény az a tevékenység vagy mulasztás, amely mások személyét vagy jogait, illetve Magyarország Alaptörvény szerinti társadalmi, gazdasági, állami rendjét sérti vagy veszélyezteti.

A fellebbviteli bíróságnak nincs kétsége afelől, hogy a vádlottak elsőfokú ítéletben leírt cselekménye tényállásszerű, hiszen hivatalos személyként azért fogadtak el jogtalan előnyt a

működésükkel kapcsolatban, hogy a közlekedési szabálysértést elkövető, intézkedés alá vont védelmi tiszt gépjárműve ideiglenes forgalomba tartási engedélyének és ideiglenes forgalmi rendszámának bevonásától eltekintsenek, amely el is maradt. Nem kétséges az sem, hogy a cselekményüket szándékosan követték el, azok következményeit kívánták (még akkor is, ha a pénzt utóbb visszaadták). A cselekmény absztrakt társadalomra veszélyessége is vitathatatlan, mivel a hivatalos személy azon magatartását, hogy működésével kapcsolatban előnyt fogad el, a jogalkotó bűncselekménnyé nyilvánította, amivel kifejezésre juttatta, hogy az ilyen cselekmény általában veszélyes a társadalomra.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban az absztrakt társadalomra veszélyességgel rendelkező, bűnös cselekmény megvalósulása mellett a bíróságnak különös gonddal kell vizsgálnia azt is, hogy a cselekménynek van-e konkrét társadalomra veszélyessége.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa irányadónak tekintette a Kúria Bhar.I.520/2017/3. szám alatti végzése V. pontjában e körben kifejtetteket: „A társadalomra veszélyesség valamilyen cselekménynek az a sajátossága, hogy sérti vagy veszélyezteti a büntetőjogilag védett jogi tárgyak valamelyikét. A társadalomra veszélyesség a törvényhozói értékeléstől függetlenül is létezik, és a bűncselekménnyé nyilvánítás indoka. Büntetőjogi jelentőségre azonban a jogalkotói értékelés eredményeként tesz szert. A tényállási elemek (elsősorban az objektív elemek) alakítják, így a tényállásszerű cselekmény általában veszélyes a társadalomra. Mégis előfordulhatnak - ha kivételesen is - olyan tényállásszerű cselekmények, amelyek nem sértik vagy veszélyeztetik az adott bűncselekmény jogi tárgyát és ezért nem veszélyesek a társadalomra. Ezt a lehetőséget a törvény elismeri azzal, hogy a társadalomra veszélyességet továbbra is a bűncselekmény fogalmi ismérvei között tartotta. Ha bármelyik bűncselekményi ismérv hiányzik, nincs bűncselekmény.

A hivatali vesztegetés elfogadása büntetnének védett jogi tárgya a közélet tisztaságán belül a hivatalos személyek szabályszerű, pártatlan és befolyástól mentes, elfogulatlan eljárásához fűződő társadalmi érdek."

A Legfelsőbb Bíróság a Bf.III.231/2001/5. számú döntésében kimondta, hogy a cselekmény akkor veszélyes a társadalomra, ha az elkövetése következtében hátrányosabb helyzet áll vagy állhat elő annál, mint amilyen a cselekmény előtt volt. Következtetése szerint - mivel a tényállásszerű elkövetési magatartást az ügyben nem a vádlottak kezdeményezték, hanem a hatóság, és az eseménysor a hatóság tudomásával zajlott le, ezért - a cselekményből a társadalomra veszélyesség absztrakt törvényi tényállásban kifejeződő mértéke és jellegzetes ismérve hiányzik.

Jelen ügyben is erről van szó: a vádlottakkal szemben megbízhatósági vizsgálat keretében a Nemzeti Védelmi Szolgálat - tehát a rendvédelmi szervek személyi állományának integritásáért felelős belső bűnmegelőzési és bünfelderítési feladatokat ellátó szerv - tisztje a rendőrség hivatásos állományú tagjához nem méltó élethelyzetbe hozta a vádlottakat, amikor felvetette, hogy intézzék el másként az ügyet, majd megvesztegette őket. A vádlottak nyilvánvalóan alkalmatlanok és méltatlanok arra, hogy rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagjai legyenek, ez azonban a büntetőjogi felelősség megléte szempontjából közömbös.

A vádlottak által elkövetett cselekmény ugyanis mindvégig a hatóságok által ellenőrzötteen, nyomon követhetően zajlott le, a megbízhatósági vizsgálat - ügyész által előzetesen jóváhagyott - végrehajtási tervének megfelelően.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a jelen eljárás tárgyát képező cselekmény vonatkozásában tehát az alábbi következtetések vonhatóak le. Az Rtv. 7/A. §-a alapján végzett megbízhatósági vizsgálat során a hatóság egy mesterséges élethelyzetet hozott létre, amelyet a végig az ellenőrzése alatt tartott. A tárgyaló tisztnek nem volt a valóságban vesztegetési szándéka, a cél annak ellenőrzése volt, hogy a vádlottak szabályszerűen látják-e el a feladatukat. A vádlottak és a tárgyaló tiszt találkozása néhány percen belül egy büntetendő cselekmény megvalósulását eredményezte, amelynek elkövetőit rövid időn belül elfogták és eljárás alá is vonták. A vádlottak cselekménye tehát nem tudta kifejteni azt a káros hatást, amely alapján az a következtetés lenne levonható, hogy az veszélyes a társadalomra. A védett jogi tárgy - az állami szervek, a hivatalos személyek törvényes és elfogulatlan működéséhez fűződő társadalmi érdek - nem sérült. Ezért jelen ügyben a cselekmény objektív társadalomra veszélyessége nem állapítható meg.

A másodfokú bíróság egyetért a Kúria Bhar.I.520/2017/3. számú határozatának V. pont 37. bekezdésében írt azon megállapításával is, hogy a megbízhatósági vizsgálat az érintett szervezetek és a védett állomány „belügye”.

Mivel a vádlottak terhére rótt cselekmény nem bűncselekmény, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a II.r. vádlottat az ellene a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütköző hivatali vesztegetés elfogadása büntettének vádja alól a Be. 6. § (4) bekezdésének a./ pontja és a Be. 331. § (1) bekezdése alapján felmentette.

A Be. 349. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának **I.r.** vádlottat is fel kellett mentenie az ellene a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütköző hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában, mivel a fellebbezéssel érintett vádlott tekintetében is ugyanúgy határozott.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 339. § (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdés c./ pontja alapján van helye fellebbezésnek a Kúriához.

Budapest, 2017. szeptember 4.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró